

УДК 159.955:[81+16]:004:791.036

[https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series12.2025.26\(71\).06](https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series12.2025.26(71).06)

ЦИФРОВЕ СЕРЕДОВИЩЕ ЯК ЧИННИК ВПЛИВУ НА ФОРМУВАННЯ СЛОВЕСНО-ЛОГІЧНОГО МИСЛЕННЯ НА ПРИКЛАДІ СУЧАСНОГО КІНЕМАТОГРАФА

Тетяна Некіз

**доктор філософії у галузі психології,
викладач кафедри теоретичної та консультативної психології
Український державний університет імені Михайла Драгоманова
01601, Україна, м. Київ, вул. Пирогова, 9
t.a.nekiz@udu.edu.ua, <https://orcid.org/0000-0002-4288-0320>**

Сава Погорілий

**магістр спеціальності 053 «Психологія»
кафедри теоретичної та консультативної психології
Український державний університет імені Михайла Драгоманова
01601, Україна, м. Київ, вул. Пирогова, 9.
pogorelydisnessa@gmail.com**

Анотація

У статті презентовано результати теоретичного аналізу особливостей формування словесно-логічного мислення на прикладі сучасного кінематографа. Проаналізовано наукові доробки українських та зарубіжних дослідників, які вивчали феномен у різних аспектах. Актуальність дослідження розкривається у практичному підтвердженні впливу цифровізації на понятійне мислення особистості, на прикладі наведених сучасних наукових праць. Вплив кінематографа на формування словесно-логічного мислення залишається мало дослідженою та дискусійною проблемою, що підкріплює його актуальність. В ході дослідження було виявлено, що сучасний кінематограф відноситься до таких соціокультурних факторів таких як глобалізація та цифрові технології. Детальніше їх було розглянуто за такими параметрами: соціальна актуальність, культурна стійкість, масовість, довготривалий вплив, психологічний вплив. Стаття відображає теоретичний огляд сучасних досліджень, присвячених вивченню мислення, в тому числі, було зроблено акцент на етапах формування словесно-логічного мислення та впливу на нього сучасного кінематографа. Так як є стрімке зростання попиту на перегляд кінофільмів, а також на дослідження впливу сучасних технологій на когнітивну сферу особистості, нами було виокремлено декілька важливих завдань, які ми реалізували у статті. Здійснено аналіз структури сучасного кінематографа; проаналізовано вплив сучасного кінематографу на формування словесно-логічного мислення; обґрунтовано термінологію понятійного мислення та досліджено процес його формування. Важливим для дослідження є порівняння кінострічок минулого та сучасності, що розкриває особливості сприйняття людиною переглянутих сцен та подальше їх усвідомлення. Необхідним доповненням, є приклади кінофільмів та цифрових середовищ, які дозволили прослідкувати сутність сучасного кінематографа та його вплив на особистість. Вищезазначене дало можливість виокремити основні риси сучасного кінематографу та підкреслити його вплив на формування словесно-логічного мислення.

Ключові слова: пізнавальні процеси, сучасний кінематограф, словесно-логічне мислення, кліпове-сприйняття.

Вступ

У ХХІ столітті без використання цифрових технологій неможливо уявити життя людини. Цифрові технології як найважливіші засоби діяльності безпосередньо впливають як на саму особистість, так і на структуру її пізнавальних процесів, зокрема. В епоху глобальної цифровізації країн людина почала більше проводити вільний час у застосунках, таких як TikTok, Instagram, You Tube shorts, Netflix, HBO, Amazon Prime Video, переглядаючи фільми та серіали. Тобто можна сказати, що на даний момент, сформувалась норма використання цифрових носіїв, як засіб розваги, а не як засіб полегшення взаємодії один з одним.

Сучасну дійсність практично неможливо уявити без кінематографа. Кіномистецтво настільки вкоренилося в повсякденному житті суспільства, що сприймається як невід'ємна складова його культурної та духовної сфери. Воно не тільки відображає традиційно сформовані суспільні цінності, а й також певною мірою впливає на компоненти, що формують мислення, потенційно відкриваючи можливість для продукування деструктивних установок на мислення індивіда. Молодь найбільш вразлива до цього впливу через властиві їй вікові особливості, психологічну нестійкість та високу сугестивність. Розуміння процесу трансформації мислення молодшої людини під впливом сучасного кінематографа, дасть змогу сформувати практичні методи для запобігання деструктивному впливу кінематографа на свідомість молодого покоління.

Нещодавнє дослідження CDC (Centers for Disease Control and Prevention) «Youth Risk Behavior Survey», опубліковане у 2023 році, надало інформацію щодо тенденції молодіжної ризикованої поведінки з 2011 року по 2021 рік. Результати дослідження показали, що у підлітків підвищився рівень тривожності (на 134%); депресії (на 106%); СДУГ (на 72%). Також зросла загроза виникнення біполярних розладів (на 57%); анорексії (на 100%); шизофренії (на 67%) та вживання психотропних препаратів (на 33%). Експерти вважають, що одним із ключових факторів такої динаміки є викуп компанією Facebook – компанії Instagram.

У цьому напрямі працюють і сучасні українські дослідники, як наприклад А.В. Осадча. Вона стверджувала: «Кінематограф є невід'ємною складовою життя практично кожної сучасної людини. За рівнем фактичного впливу на світогляд й мислення людей, він є джерелом формування естетичної культури, організації дозвілля, розвитку пізнавального інтересу людей. Популярні художні фільми та серіали дивляться широкі верстви населення найрізноманітніших поколінь і соціальних статусів. Нерідко, той чи інший кінофільм стає предметом широкого, в тому числі і політичного, обговорення. Однак, на відміну від телебачення, преси чи інтернету, кінематограф не часто розглядається як потужний інструмент формування мислення» (Осадча & Лещенко, 2021).

Зрозуміло, що кінематограф, як і будь-яка інша створена людиною система, так чи інакше імпліцитно передає зміст мислення, і це стосується як оповідного (що розкриває «мислення історіями»), так і образотворчого кіно (що фактично втілює «мислення образами»). Як зазначає Farhia Osman, найочевидніше це показ на екрані сновидінь, які, по суті своїй, є проявами несвідомого мислення. Сновидіннями кіно цікавилось вже з середини 1900-х, щоправда, виділяючи їх зазвичай спеціальними семіотичними маркерами (спершу різного роду віньєтками або подвійною експозицією, потім напливом або світлофільтрами, які пом'якшують зображення, та ін.). Казьмірук А. та Ставицька С. у своїй науковій праці вказують, що спогад є цілком свідомим внутрішнім психічним процесом, подібним до мислення, яке

часто є його основою (Казьмірук & Ставицька, 2020). Використання спогадів у кіно відмічено наприкінці 1900-х - на початку 1910-х. Їх відображення доволі швидко стає одним з основних засобів викладення фабули фільму; при цьому вони також вирізнялися конвенційними прийомами (тими самими віньєтками і напливами) (Sultana, Ali & Ifikhar, 2021). Однак усе це можна визнати лише окремими проявами мислення, і для повноти реалізації здатності кінематографа до об'єктивізації психічної діяльності постає необхідність втілювати на екрані перебіг думок.

Спираючись на висновки наведених досліджень ми можемо констатувати, що один із вагомих чинників новітньої соціокультурної моделі це – кінематограф. Презентовані новітні дослідження доводять вплив кінематографа психічне здоров'я підлітків, оскільки він є частиною глобальної цифровізації. Це доводить актуальність нашого дослідження.

Мета дослідження полягає у теоретичному обґрунтуванні та поглибленні знань щодо впливу сучасного кінематографа на формування словесно-логічного мислення особистості.

Завдання дослідження: 1) здійснити аналіз структури та стану сучасного кінематографа; 2) розкрити особливості формування словесно-логічного мислення особистості та обґрунтувати його термінологію; 3) визначити вплив сучасного кінематографа на формування словесно-логічного мислення в умовах цифровізації.

Методи дослідження

У дослідженні використовувались теоретичні методи (аналіз та синтез узагальнення результатів дослідження радянських та закордонних психологів); аналіз наукових джерел з метою виявлення та визначення сутності ключових понять дослідження, а також узагальнення теоретико-методологічних підходів до проблематики розвитку словесно-логічного мислення.

Результати та дискусії

Здійснивши теоретичний аналіз сучасних наукових доробків вітчизняних та закордонних вчених, ми виокремили, що серед основних чинників, які впливають на формування словесно-логічного мислення сучасного підлітка є глобалізація, цифрові прилади та соціальні мережі.

Нещодавно проведене дослідження на тему «Розвиток словесно-логічного мислення молодших школярів у процесі ігрової діяльності» Е. Ю. Салоїд, дало можливість автору констатувати, що сучасний молодший школяр вже у 7 – 8 років демонструє перші ознаки словесно-логічного мислення. А у 8 – 9 років молодший школяр вміє працювати з діаграмами і таблицями, складати план рішення завдання тощо (Салоїд, 2022).

Ґрунтуючись на дослідженнях Ж. Піаже та його висновках про формування словесно-логічного мислення, ми погоджуємось з тим, що молодші школярі ще не здатні до усвідомлення власних думок та синтезувати їх у логічні зв'язки. Аналогічної думки дотримувався і Л. С. Виготський, аналізуючи напрацювання своїх сучасників (Скрипченко, Долинська & Огороднійчук, 2001: 91).

Таким чином відмітимо, що вище згадані автори ігнорували деякі аспекти вікової психології, чим сповільнили все стороннє та глибоке вивчення досліджуваного феномену.

Найбільш повна типологія видів мислення у радянській психології представлена у роботах Р. С. Немова, у зарубіжній психології – Дж. Брунер. Так, Р. С. Немов виділяє практичне та теоретичне мислення, кожне з яких відповідно поділяється на два підвиди: наочно-дійове та наочно-образне мислення та теоретичне образне та теоретичне понятійне мислення (Скрипченко, Долинська & Огороднійчук, 2001: 115). Когнітивний психолог Д.

Брунер виділяє у профілі мислення 4 базових і 6 комбінованих видів. У нашому дослідженні науковий інтерес представляють саме базові. До базових типів він відносить предметне, образне, знакове та символічне мислення (Скрипченко, Долинська & Огороднійчук, 2001:156). Дві різні психологічні школи виділяють однакові види мислення, але нас цікавить тільки останній вид – теоретичне понятійне мислення та символічне мислення відповідно.

Р.С. Немов трактував теоретичне понятійне мислення, як процес вирішення розумових завдань під час маніпулювання абстрактними категоріями (поняттями) без звернення до досвіду, який був отриманий за допомогою органів чуття. Дж. Брунер розглядав символічне мислення, як процес перетворення інформації за допомогою логічних операцій, результатом якого є думка, виражена як структура чи формула, що фіксує суттєві ознаки між символами.

Отже, словесно-логічне мислення – абстракція, яка має свою структуру та фіксує суттєві ознаки між предметами. Також хочеться виділити взаємозв'язок між трьома видами мислення та розвитком формування поняття за вітчизняною психологією. Зокрема, Л. С. Виготський у своїй моделі виділяє три основні ступені: **перший ступінь** – це виділення безлічі будь-яких предметів (наочно-дійове), **другий ступінь** – мислення в комплексах або комплексне мислення (наочно-образне), яке має п'ять типів (перший – це асоціація, другий – об'єднання предметів, третій – динамічне тимчасове об'єднання окремих ланок у єдиний ланцюг (ланцюговий комплекс), четвертий – дифундування/дифундація (змішування) комплексу, п'ятий – псевдопоняття), **завершальний ступінь** – формування поняття (словесно-логічне). Як ми можемо побачити словесно-логічне мислення розвивається природньо та має власну структуру розвитку. Це було вперше зазначено у монографії «Thought and Language» (Vygotsky, 1965).

Сам кінематограф слабо впливає на можливість формування словесно-логічного мислення, але в сукупності з іншими чинниками його вплив відчутний. Наприклад, якщо сорока п'яти річна людина буде дивитись сучасні фільми, то для неї не буде проблемою сприймати та аналізувати, так як вона вже має цілісну структуру сприймання світу, соціальних та природних моделей світу, включаючи сучасний кінематограф. А якщо взяти людину, яка народилась в 2008 році і зараз дивиться сучасні фільми, то в неї ще не сформоване словесно-логічне (понятійне) мислення, хоча їй вже 16 років. У своїх дослідженнях Л.С. Виготський стверджує, що понятійне мислення повинно бути сформовано до 14 років (Vygotsky, 1965). Також, у дослідженні «Особливості персонального конструкту у рамках пізнавальної сфери особистості» Пріснякова Л.М. та Погорілий С. О. виявили, що більшість досліджуваних віком 18-29 років не мали сформованого словесно-логічне мислення (Пріснякова & Погорілий, 2024). Що нашоєхує нас на думку, що сучасний кінематограф негативно впливає на формування словесно-логічного мислення підлітків.

Ми виділили ключові особливості структури сучасного кінематографа, серед яких висока швидкість оповідання, яке формує фрагментарне сприйняття; розміщення великого масиву інформації в стислі рамки; простота сенсу; візуальні комп'ютерні ефекти.

Зернецька О.В. у своїй статті розкрила питання впливу цифровізації на сучасний соціальний суб'єкт на шляху розвитку культурних цінностей. Як доказ впливу цифровізації на формування словесно-логічного мислення наведемо приклад із сучасного кінематографа (Зернецька, 2017).

До прикладу, візьмемо один із касових фільмів сучасності «Месники. Фінал». Сконцентруємось на високій швидкості змін ракурсу та дій в одній окремій сцені. За десять

секунд в цьому фільмі може пройти від 15 до 20 дій. Як було виявлено В. Вундтом та Е. Тітченером у своїх дослідженнях в центрі свідомості людина одночасно може утримати від 3-4 до максимум 6 таких елементів (Titchener, 1909). Інші дослідники зазначають, що при пред'явленні однорідних об'єктів (наприклад, точок) і задачі визначити їх кількість, обсяг сприйняття становить 8-9 одиниць. Дж. Міллер у своїх дослідженнях зазначає що робоча пам'ять має об'єм 7+-2.

Також наголошуємо на дослідженні реакції темпераментів Б.Й. Цуканова, який зазначив, що найнижче значення 0,7 у холериків, а найвище 1,1 у флегматиків. А швидкість зміни кадрів у фільмі становить від 0,6 до 0,5, тому через особливості мислення людина може лише сприйняти але не усвідомити інформацію (Цуканов, 2002). Фільми з такими параметрами за останніх 20 років вийшло близько тисячі. Ми можемо прослідкувати, як за допомогою сучасних фільмів, в яких відбувається велика кількість дій за секунду, у сучасних глядачів формується фрагментарне сприйняття. Оскільки наша психіка не може осмислити такий масив інформації навіть фізіологічно.

Таким чином, на сьогодні не достатньо досліджень які б вивчали цей феномен. Проте вже зараз можна сказати, що через високу напруженість психіки, спостерігається зсув межі формування вищих психічних та когнітивних функцій. В свою чергу це може призвести до того, що через порушення психічних процесів зростає необхідність звернення до практичних психологів. Вже зараз стосовно СДУГ є багато запитів. Цю тенденцію підтверджує опитування, яке було проведене саме для нашого дослідження. В цьому опитуванні прийняли участь 149 практикуючих психологів та 73 психіатра м. Дніпра.

Рис. 1. Кількісні показники частоти запитів до психологів та психіатрів.

Зазначимо, що серед запитів до психологів та психіатрів лідируючі місця займають саме тривога - 20,0% (9027 запитів) та СДУГ - 17,79 % (8029 запитів) за останні п'ять років, що також підтверджується дослідженням «Youth Risk Behavior Survey», як було зазначено раніше.

За допомогою технічного обладнання та системи будівництва сучасних кінофільмів, ми спостерігаємо тенденцію, як великий масив даних намагаються вмістити у «обмежені кордони». З цього робимо наступні висновки, що тенденція створювати маленький хронометраж із великим обсягом інформації перешкоджає більш якісному контенту.

За останні 10 років у сучасному кінематографі прослідковується динаміка, що вказує на перехід від оригінальних, завершених кіно стрічок до ремейків. Від цього страждає не тільки авторське кіно, але й популярне. Підкреслимо, що у XX сторіччі кінематограф передавав глибокий сенс картин, проте на початку XXI сторіччя кінематограф набуває кількісного значення, а не якісного.

Візуальні комп'ютерні ефекти мають не аби який вплив на наше сприйняття реальності. Від того, що зараз майже все можливо намалювати графічно, ця грань стирається і вже вкрай складно відрізнити, що реально, а що ні. Це призводить до того, що у глядачів виникає відчуття дисоціації з фільмами, що в свою чергу, негативно впливає на формування словесно-логічного мислення. Оскільки під час перегляду намальованих фільмів цей процес унеможливорює формування саме абстракції предмета, тобто поняття.

Отже, аналіз вищезазначеного підводить нас до розуміння, що сучасний кінематограф зосереджений саме на кількості продуктів, а не на якості. Якщо зараз середній показник перемикання між ракурсами у фільмах становить 2-5 секунд, то фільми, які робили в проміжку з 1950-х по 1980-х цей показник становить 15-20 секунд. Тож можна сказати, що при використанні більшого часового проміжку психіка людини встигає сконцентруватись на кадрі і це позитивно впливає на розуміння, усвідомлення та узагальнення побаченого побаченого, а як результат, і на мислення загалом.

Висновки

Зазначимо, що сучасний кінематограф не розглядається дослідниками як фактор впливу на формування когнітивних процесів, зокрема на словесно-логічне мислення. Проте вплив його відчутний в умовах цифровізації суспільства через зміну структури фільмів, які не здатні активувати механізм формування поняття.

Питання впливу кінематографа на формування словесно-логічного мислення все ще залишається мало дослідженим. Тому перспективи дослідження ми вбачаємо у розробці методології та методів дослідження феномена під впливом сучасних технологічних чинників, а також у розробці системи достовірної інформації для здобувачів освіти, працівників освіти та інших фахівців.

Здійснивши огляд наявних досліджень ми дійшли висновку, що теоретичне підґрунтя для підготовки майбутніх психологів, вимагає удосконалення на теренах сучасної України.

Література

1. Зернецька, О.В. (2017). Диджитальна єдина Європа – пошук нової якості культурних цінностей. *UA Foreign Affairs*, 7, 40-44. Режим доступу: <https://elibrary.ivinas.gov.ua/id/eprint/1634>
2. Казьмірук, А., & Ставицька, С. (2020). Сінемалогія як метод формування життєстійкості підлітків. *Scientific Collection «InterConf». Proceedings of the 4th International Scientific and*

- Practical Conference «International Forum: Problems and Scientific Solutions», (Melbourne, Australia, June 16-18th), (pp. 73-79). Режим доступу: <https://ojs.ukrlogos.in.ua/index.php/interconf/article/view/3618>*
3. Скрипченко, О.В., Долинська, Л.В., & Огороднійчук, З.В. (2001). *Вікова та педагогічна психологія*. Навчальний посібник. Київ : Просвіта, 2001.
 4. Осадча, А.В., & Лещенко, І.Т. (2021) Роль сучасного кінематографа у вихованні дітей. О.В. Черевко (Ред.). *XXIII Всеукраїнська наукова конференція молодих учених. Актуальні проблеми природничих і гуманітарних наук у дослідженнях молодих учених «Родзинка – 2021», (м. Черкаси, 22–23 квітня), (с.416-417). Режим доступу: <https://repository.kpi.kharkov.ua/server/api/core/bitstreams/38683c70-2179-4486-a01b-6bb1cc402d15/content#page=408>*
 5. Пріснякова, Л.М., & Погорілий, С.О. (2024). Особливості персонального конструкту у рамках пізнавальної сфери особистості. *Perspectives of contemporary science: theory and practice. The 4th International scientific and practical conference . (Lviv, May 26-28th), (pp. 960-964).*
 6. Салоїд, Е.Ю. (2022) *Розвиток словесно-логічного мислення молодших школярів у процесі ігрової діяльності*. Бакалаврська робота : 053 Психологія. Запоріжжя : КЗВО «ХНА».
 7. Цуканов, Б.Й. (2002). Еволюційне відлуння індивідуальних відмінностей. *Психологія і суспільство*, 2,126-148.
 8. [Vygotsky](#), L.S. (1965). *Thought and Language*. [E. Hanfmann](#) & [G. Vakar](#) (Trans.). USA, Massachusetts : The MIT Press
 9. Osman, F. (2015). Psychological Effects of Horror Movies. Режим доступу: <https://edinazephyrus.com/psychological-effects-of-horror-movies/>
 10. Sultana, I., Ali, A., & Ifikhar, I. (2021). Effects of Horror Movies on Psychological Health of Youth. *Global Mass Communication Review*, VI(1), 1-11. [http://dx.doi.org/10.31703/gmcr.2021\(VI-I\).01](http://dx.doi.org/10.31703/gmcr.2021(VI-I).01)
 11. Titchener, E.B. (1909). *Lectures on the Experimental Psychology of the Thought-Processes*. New York : MacMillan Co. <https://doi.org/10.1037/10877-005>
 12. The new CDC report shows that Covid added little to teen mental health trends. Режим доступу: <https://www.afterbabel.com/p/the-new-cdc-report>

References

1. Zernetska, O.V. (2017). Dydzhytalna yedyna Yevropa – poshuk novoi yakosti kulturnykh tsinnosti [Digital united Europe - search for a new quality of cultural values]. *UA Foreign Affairs*, 7, 40-44 Retrieved from <https://elibrary.ivinas.gov.ua/id/eprint/1634> [in Ukrainian].
2. Kazmiruk, A., & Stavytska, S. (2020). Sinemalohiia yak metod formuvannia zhyttiistiikosti pidlitkiv [Cinematology as a method of forming the resilience of adolescents]. *Scientific Collection «InterConf». Proceedings of the 4th International Scientific and Practical Conference «International Forum: Problems and Scientific Solutions», 20, (Melbourne, Australia, June 16–18, (pp. 73-79). . Retrieved from <https://ojs.ukrlogos.in.ua/index.php/interconf/article/view/3618> [in Ukrainian].*
3. Skrypchenko, O.V., Dolynska, L.V., & Ohorodniichuk, Z.V. (2001). *Vikova ta pedahohichna psykholohiia*. Navchalnyi posibnyk [ge and Pedagogical Psychology]. Kyiv : Prosvita [in Ukrainian].

4. Osadcha, A.V., & Leshchenko, I.T. (2021) Rol suchasnoho kinematohrafa u vykhovanni ditei [The role of modern cinema in the upbringing of children]. O.V. Cherevko (Ed.). *XXIII Vseukrainska naukova konferentsiia molodykh uchenykh. Aktualni problemy pryrodnych i humanitarnykh nauk u doslidzhenniakh molodykh uchenykh «Rodzynka – 2021» – Actual problems of natural and humanitarian sciences in the research of young scientists «Zest – 2021»*, (Cherkasy, April 22–23), (pp.416-417) Retrieved from <https://repository.kpi.kharkov.ua/server/api/core/bitstreams/38683c70-2179-4486-a01b-6bb1cc402d15/content?page=408> [in Ukrainian].
5. Prisniakova, L.M., & Pohorilyi, S.O. (2024). Osoblyvosti personalnoho konstruktiv u ramkakh piznavalnoi sfery osobystosti [Features of the personal construct within the cognitive sphere of personality]. *Perspectives of contemporary science: theory and practice. The 4th International scientific and practical conference - Perspectives of modern science: theory and practice. The 4th International scientific and practical conference, (Lviv , May 26–28)*, (pp. 960-964) [in Ukrainian].
6. Saloid, E.Yu. (2022) Rozvytok slovesno-lohichnoho myslennia molodshykh shkolariv u protsesi ihrovoi diialnosti [Development of verbal and logical thinking of junior schoolchildren in the process of game activity]. *Bachelor's thesis. Zaporizhzhia : KZVO «KhNA»* [in Ukrainian].
7. Tsukanov, BY. (2002). Evoliutsiine vidlunnia indyvidualnykh vidminnostei [Evolutionary echo of individual differences]. *Psykhohohiia i suspilstvo – Psychology and Society*, 2,126-148 [in Ukrainian].
8. [Vygotsky](#), L.S. (1965). *Thought and Language*. [E. Hanfmann](#) & [G. Vakar](#) (Trans.). USA, Massachusetts : The MIT Press.
9. Osman, F. (2015). Psychological Effects of Horror Movies. Режим доступу: <https://edinazephyrus.com/psychological-effects-of-horror-movies/>
10. Sultana, I., Ali, A., & Iftikhar, I. (2021). Effects of Horror Movies on Psychological Health of Youth. *Global Mass Communication Review*, VI(1), 1-11. [http://dx.doi.org/10.31703/gmcr.2021\(VI-I\).01](http://dx.doi.org/10.31703/gmcr.2021(VI-I).01)
11. Titchener, E.B. (1909). *Lectures on the Experimental Psychology of the Thought-Processes*. New York : MacMillan Co. <https://doi.org/10.1037/10877-005>
12. The new CDC report shows that Covid added little to teen mental health trends. Режим доступу: <https://www.afterbabel.com/p/the-new-cdc-report>

DIGITAL ENVIRONMENT AS AN IMPACT FACTOR IN FORMATION OF VERBAL AND LOGICAL THINKING: A CASE STUDY OF MODERN CINEMATOGRAPHY

Tetiana Nekiz

**Doctor of Philosophy in Psychology,
Lecturer of the Department of Theoretical and Counseling Psychology**
Mykhailo Dragomanov State University of Ukraine
9, Pyrohov Str., Kyiv, Ukraine, 01601
t.a.nekiz@udu.edu.ua, [ORCID: 0000-0002-4288-0320](https://orcid.org/0000-0002-4288-0320)

Sava Pohorilyi

**Master's Degree Student, Specialty 053 «Psychology»
of the Department of Theoretical and Counseling Psychology**
Mykhailo Dragomanov State University of Ukraine
9, Pyrohov Str., Kyiv, Ukraine, 01601
pogorelydisnessa@gmail.com

Abstract

The article presents the results of the formation of verbal and logical thinking on the example of contemporary cinema in the context of the development of the environment. The scientific works of Ukrainian and foreign researchers who have studied the phenomenon in various aspects are analyzed. The relevance of the study is revealed in the practical confirmation of the trends in the impact of digitalization on the conceptual thinking of the individual, on the example of the cited current scientific works. The influence of cinema on the formation of verbal and logical thinking remains a poorly researched and debated issue that reinforces its relevance. The study found that contemporary cinema refers to such modern socio-cultural factors as globalization and digital technologies. They were analyzed in more detail according to the following parameters: social relevance, cultural sustainability, mass appeal, long-term impact, and psychological impact. The article provides a theoretical overview of contemporary research on thinking, with an emphasis on the stages of formation of verbal and logical thinking and the impact of contemporary cinema on it. Since there is a rapidly growing demand for watching movies, as well as studying the impact of modern technologies on the cognitive sphere of the individual, we have identified several important tasks that we have implemented in the article. We have analyzed the structure of modern cinema; analyzed the influence of modern cinema on the formation of verbal and logical thinking; substantiated the terminology of conceptual thinking and analyzed the process of its formation. It is important for the study to compare films of the past and present, which reveals the peculiarities of human perception of the scenes watched and their subsequent realization. A necessary addition, which makes it possible to explore the voiced issues in more detail, is the examples of films and digital environments that allowed us to trace the essence of contemporary cinema and its impact on the individual. The above made it possible to highlight the main features of contemporary cinema and emphasize its influence on the formation of verbal and logical thinking.

Keywords: cognitive processes, modern cinematography, verbal and logical thinking, clip perception.

Подано 09.01.2025

Рекомендовано до друку 20.01.2025